

Zemřel Zdeněk Šesták (1932–2008)

Zdeněk Šesták died (1932–2008)

KLÁRA BEZDĚČKOVÁ, PAVEL BEZDĚČKA

Muzeum Vysočiny Jihlava, Masarykovo náměstí 55, Jihlava, CZ – 58601

V úterý 14. 11. 2008 zemřel významný český fyziolog rostlin RNDr. Zdeněk Šesták Dr.Sc. Narodil se v Praze 4. srpna 1932. Po absolvování studia na Biologické fakultě University Karlovy, kde na něj působily takové osobnosti jako Prof. Silvestr Prát nebo Dr.

Ivan Šetlík, nastoupil své první zaměstnání v Biologických ústavech ČSAV. V roce 1961 obhájil dizertační práci *Obsah chlorofylu a fotosyntéza* a problematice fotosyntézy zůstal věrný po celý svůj život. V roce 1963 zakotvil jako vědecký a později i vedoucí pracovník na Oddělení vodního režimu a fotosyntézy Ústavu experimentální botaniky ČSAV, dnes AV ČR. Zde setrval až do důchodového věku a i potom sem pravidelně docházel. V roce 1981 obhájil doktorskou práci *Chlorofyl a fotosyntetická aktivita během ontogeneze listu*.

Zdeněk Šesták byl autorem přibližně 100 vědeckých publikací a editorem a spoluautorem několika knih. Řadu prací vydal v autorské dvojici s Jiřím Čatským. Jednalo se např. o významnou knihu *Metody studia fotosyntetické produkce rostlin* (Academia 1966), vydanou později i v rozšířené anglické verzi nakladatelstvím Junk v Haagu. Jako editoři spolu také vydali mnohasvazkovou řadu celosvětové bibliografie fotosyntetického výzkumu *Photosynthesis Bibliography*. V roce 1967 se Zdeněku Šestákovi podařilo založit mezinárodní vědecký časopis *Photosynthetica*. Bylo to vůbec první specializované periodikum na světě věnované všem aspektům fotosyntézy.

V polovině osmdesátých let minulého století zúročil Zdeněk Šesták své badatelské úsilí v dodnes hojně citovaném díle *Photosynthesis Durig Leaf Development* (Academia 1985, Junk 1985), jehož byl hlavním autorem a editorem. Vynikající organizační schopnosti uplatnil mimo jiné i v roli koordinátora skupiny Biologie v třináctidílném Naучném slovníku zemědělském (SZN1966–1992).

Zdeněk Šesták byl také nadšeným propagátorem oboru vědecké komunikace, který přednášel na Univerzitě Karlově v Praze, Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích a Masarykově univerzitě v Brně. Na toto téma vedl i kurzy pro doktorandy, pořádané Grantovou agenturou ČR, Akademií věd ČR a dalšími institucemi. Na základě těchto přednášek napsal i úspěšnou knihu *Jak psát a přednášet o vědě* (Academia 2000). V letech 2005–2007 vedl Zdeněk Šesták několik kurzů věnovaných této problema-

tice i v Muzeu Vysočiny Jihlava. Tyto semináře, na něž se pravidelně sjížděli účastníci z celého kraje Vysočina, měly obrovský úspěch. Svým svěžím projevem a osobitým humorem dokázal zaujmout všechny skupiny posluchačů. Přednášel pro odborné pracovníky z regionálních institucí, jakými jsou např. muzea, galerie, knihovny, archívy, úřady či zoologická zahrada, pro pedagogy i pro zájemce z řad středoškolských a vysokoškolských studentů.

Šíří svých zájmů byl Zdeněk Šesták osobností vpravdě renesanční. Byl členem Syndikátu novinářů, jeho články se objevovaly v časopisech *Vesmír*, *Živa*, *Res Musei pragensis*, *V Akademickém bulletinu* či v *Lidových novinách*, byl předsedou redakční rady členského věstníku Klubu přátel výtvarného umění Panorama. Své texty doprovázel vlastními kolážemi, s kolegy J. Krekulem a K. Samšínákem (kterému je věnována vzpomínka na jiné straně toho čísla) organizoval výstavy výtvarného umění. Kromě toho se aktivně věnoval i loutkoherectví, jemuž také zasvětil knihu *Kašpárek stále aktuální, Soubor prvorepublikových her s osobním komentářem* (Academia 2000). Velkou Šestákovou zálibou byla historie, zvláště druhá polovina období vlády Františka Josefa I. Věnoval se zejména dějinám své domovské čtvrti, pražského Žižkova. Na toto téma napsal tři knihy: *Jak žil Žižkov před sto lety* (Academia 2005), *Jak hřešil Žižkov před sto lety* (Academia 2006) a *Jak se ze Žižkova stalo velké město* (Academia 2008).

Přes všechny své vědecké i umělecké úspěchy byl Zdeněk Šesták do konce svého života skromný, přátelský a nezištný člověk, dokazující, že skutečná moudrost se neměří ani okázalostí ani hmotnými statky. Takový zůstává i v našich vzpomínkách.

